

SUDJELOVANJE PREDSTAVNICE DRUŠTVA MARJAN NA PROGRAMU "IMPACT: DESIGN FOR SOCIAL CHANGE" u NEW YORKU

Ljetni skup Škole za vizualnu umjetnost (School for Visual Arts) iz New Yorka pod nazivom "**Impact! Design for Social Change**" održavao se od 21. do 26.6. u organizaciji School of Visual Arts iz New Yorka, a obuhvaćao je i individualne sastanke sa srodnim inicijativama u tjednu od 29.6. do 3.7. 2015. godine.

Na skupu je sudjelovalo 20 sudionika iz SAD, Kanade, Saudijske Arabije, Filipina, Švedske, Portugala, Poljske i Hrvatske, dva predavača i moderator s organizacijske institucije te niz pozvanih izlagača i komentatora s drugih institucija i nevladinih udruga. Osim obveznih izlaganja i prezentacija, i to u uvodnom i završnom dijelu, program je uključivao interakcije između sudionika, koji su tijekom radnog tjedna u grupama surađivali na razradi plana provedbe pojedinačnih projekata s osobitim naglaskom na razmjenu iskustava. Izlaganja i prezentacije sudionika obuhvaćale su teme iz područja zaštite okoliša, integracije doseljenika, prava LGBT zajednica i prava žena, brige za beskućnike, mlade i druge prekarne skupine.

Osnovne postavke skupa polazile su od važnosti preciznog definiranja problema i njegove društvene vrijednosti, sistematizacije i analize svih sudionika postojećeg društvenog konteksta kao i sudionika koji bi bili uključeni u poželjne strateške procese usmjerene na promjene u skladu s precizno definiranim ciljevima. U tom smislu su razmatrane mogućnosti klasičnih modela tržišnih komunikacija i poslovanja, osobito s područja marketinga i vizualnih komunikacija, ali prevedeno na diskurs djelatnosti usmjerenih na poboljšanje društvenih okvira.

Poseban naglasak stavljen je na razvijanje "teorije programa" željene promjene, od analiza ulaznih resursa, preko načina vođenja zagovaračkih kampanja i sličnih aktivnosti te njihovih očekivanih kratkoročnih i dugoročnih rezultata i utjecaja na društvo, do razmatranja mogućnosti "fundraising" modela i osobito pokretanja djelatnosti koje bi dovele do samoodrživih načina funkcioniranja udruga ili inicijativa.

S obzirom da se program odvijao u organizaciji poznate umjetničko-obrazovne institucije "School of Visual Arts" glavni zaključci skupa jesu ostali vezani za mogućnosti kulturnih praksi, odnosno nužnost udruživanja kreativnih zajednica sa lokalnom zajednicom s ciljem podizanja vidljivosti različitih zahtjeva građana i osnaživanja civilnog društva.

Posebnost skupa čini programski dio koji je omogućavao različitim sudionicima povezivanje sa predstavnicima srodnih inicijativa, odnosno niz individualnih sastanaka i prezentacija u New Yorku od 29.6. do 3.7.2015.

Na skupu sam sudjelovala kao vizualna umjetnica i članica Upravnog odbora Društva Marjan, 112 godina starog utemeljitelja organizirane zaštite prirode i jedne od najstarijih civilnih udruga u regiji koja skrbi o zaštiti i unaprijeđenju Park šume Marjan. Prezentirala sam namjeru **Društva Marjan** da svoj kameni kiosk izgrađen 1958. godine na Prvoj vidilici, ponovo stavi u funkciju kako bi putem kulturnih praksi poticali dijalog između stanovnika i posjetitelja Splita svih dobnih i društvenih skupina, u ime bolje zaštite kulturne i prirodne baštine, promoviranja održivog razvoja, poticanja drukčijih prostornih imaginarija i afirmiranja kulturnih industrija, a što su sve načini jačanja lokalne zajednice i prezentiranja hrvatske prirodne i kulturne baštine sve brojnijim turistima u Splitu.

Stoga mi je voditelj skupa, g. Mark Randall, 2.7.2015. organizirao sastanak sa g. Christopherom Cousinom, direktorom odjela "Center for Urban Park Management" non-profitne organizacije "Central Park Conservancy" koja također potječe od grupe zainteresiranih tj. nezadovoljnih građana zbog dva desetljeća dugog zapuštanja Central Parka u drugoj polovini 20.st.

Ova je nevladina udruga osnovana prije 35 godina i danas u potpunosti upravlja Central Parkom, a temeljem potpisanog ugovora s Gradom. Osigurava 75% potrebnih sredstava za upravljanje i održavanje Central Parka te ima organiziranu edukaciju i sustav pomoći za još 10-ak njujorških parkova koji se nalaze u siromašnijim dijelovima grada.

Gospodinu Cousinu sam predstavila aktualne probleme zaštite i održavanja Park šume Marjan pri čemu sam naišla na iznimno razumijevanje s obzirom da je niz sličnih problema Central Park prebrodio tek u svježijoj povijesti.

Osim toga, Central Park u New York-u i Park šuma Marjan u Splitu imaju puno poveznica jer su nastali u skoro identičnom vremenskom razdoblju, veličinom obuhvaćaju približno slično područje i javni su prostori od neprocjenjive važnosti kao srce i pluća gradova u kojima se nalaze.

Jedna od inovacija koju Central Park Conservancy uvodi jest model upravljanja od strane tzv. Board of Guardians, koji je sastavljen od predstavnika civilnog društva tj. građana koji su na taj način direktno uključeni u upravljanje svojim javnim gradskim parkom.

Zanimali su me i drugi konkretni modeli upravljanja Central Park-om koji se može primjeniti na Park šumu Marjan u Splitu, osobito tzv. Zone Management System kojim je zbog lakšeg upravljanja Central Park podijelio u 49 geografskih zona. Svakom od zona upravlja vrtlar koji s timom stručnjaka i volontera obavlja poslove od hortikulturnih radova, čišćenja do popravaka infrastrukture parka.

Ono što me posebno iznenadilo jest da i Central Park kao i Park šuma Marjan u Splitu još uvijek ima velikih problema s organičavanjem prometa automobila. Građani oba grada zahtijevaju daljnju redukciju prometa, s jednom bitnom razlikom: u New Yorku imaju podršku od strane Central Park Conservancy-ja što nažalost nije slučaj sa Javnom ustanovom za upravljanje park šumom Marjan.

Osobitim poticajem daljnjem implementiranju programa Marjan Art & Design Kioska koji sam prezentirala i razvijala na ovom skupu, nalazim u činjenici da je i Central Park Conservancy ostvario niz poboljšanja u nekad zapuštenom Central Parku, nizom djelatnosti kojima je prethodilo upravo otvaranje "gift shop-a" sa raznim promotivnim i edukativnim materijalima kao oblikom kampanje usmjerene na osvještavanje javnosti o važnosti očuvanja parka.

Svoj dvotjedni boravak u New Yorku povodom održavanja skupa "Impact! Design for Social Change" ocjenjujem važnim iz nekoliko razloga.

Metodologija prezentiranja problema izvan poznatih nacionalnih okvira koju sam primijenila u završnoj prezentaciji sasvim sigurno je nešto od čega će rad Društva Marjan i u budućnosti imati koristi pri ostvarivanju naklonosti skupina manje upoznatih s marjanskim problemima.

Također, tijekom programa ostvaren je niz kvalitetnih kontakata s drugim sudionicima, pa se može očekivati nastavak međunarodne suradnje između Društva Marjan i srodnih inicijativa na istu temu održivog razvoja.

Osobito značajnim za daljnji rad Društva Marjan i jačanje civilnog sektora RH držim povezivanje sa predstavnikom organizacije kao što je Central Park Conservancy kao primjerom dobre prakse upravljanja javnim dobrom od strane nevladine organizacije. Samo na temelju ovog sastanka i održane prezentacije te nekoliko razmijenjenih mailova upoznali smo se sa nizom mogućnosti sudjelovanja u mreži institucija, javnih kao i nevladinih, koje su angažirane oko upravljanja prirodnim resursima odnosno urbanim parkovima.

Duška Boban,
magistrica umjetnosti/članica Upravnog odbora Društva Marjan